

Evaluatie van het governancestelsel: meerwaarde en tips

De evaluatie van het governancestelsel biedt veel kansen om te ontdekken waar de pluspunten en de verbeterpunten van de eigen governance zitten. Waar kan het stelsel effectiever ingericht worden, is sprake van hiaten of overlap, worden met het stelsel risico's adequaat geadresseerd en levert het governancestelsel de RvB en RvC de juiste sturingsinformatie op? In onderzoeken van DNB en in het doorlopende toezicht blijkt dat veel verzekeraars vragen hebben over de beste aanpak en dat zij nog meer uit hun evaluatie kunnen halen. Deze bijdrage beoogt een antwoord op een aantal van deze vragen te geven.

Meerwaarde

Solvency II verlangt dat verzekeraars periodiek hun interne governancestelsel evalueren (artikel 41). Het idee hierachter is dat de RvB en de RvC op basis van deze evaluatie het interne governancestelsel effectiever kunnen maken zodat de governance de strategie beter ondersteunt en tegelijkertijd een gezonde en prudente bedrijfsvoering waarborgt.

Stand van zaken eind 2020

In het toezicht van DNB blijkt dat die meerwaarde nog niet wordt behaald omdat evaluatie van het governancestelsel bij veel verzekeraars nog in de kinderschoenen staat. Meerdere verzekeraars vinden het lastig om een goed plan van aanpak voor de evaluatie te maken en de evaluatie op efficiënte wijze uit te voeren.

- Sommige evaluaties gaan vooral over het in opzet voldoen aan de Solvency II wet- en regelgeving met betrekking tot sleutelfuncties terwijl het doel van de evaluatie nadrukkelijk de effectiviteit (de werking) van het gehele governancestelsel betreft.
- Ook valt op dat het eigenaarschap van de evaluatie veelal in de laag/lagen onder de RvB wordt belegd, terwijl de RvC en RvB eigenaar zijn omdat de evaluatie het gehele governancestelsel omvat, inclusief het functioneren van de RvB en de RvC zelf.
- Een ander aandachtspunt is dat de evaluatie van het governancestelsel als iets nieuws wordt beschouwd dat losstaat van bestaande monitoring- en evaluatieprocessen, terwijl bestaande bronnen kunnen worden gebruikt.

Welke verzekeraars moeten deze evaluatie uitvoeren?

Dat is bepaald in artikelen 26.2 en 26.3 van het BPR Wft:

- SII verzekeraars met zetel in Nederland
- bijkantoren van SII levensverzekeraars en schadeverzekeraars die hun zetel hebben in een niet-lidstaat
- bijkantoren van herverzekeraars die hun zetel hebben in een niet-aangewezen staat.

Over proportionaliteit schreven wij in de [Q&A Operationeel onafhankelijke en proportionele inrichting van sleutelfuncties](#): wij verwachten van grote, complexe verzekeraars een evaluatie met een hogere frequentie met meer intensiteit en diepgang dan van kleine en middelgrote, niet-complexe verzekeraars.

Scope - het gehele governancestelsel

Artikel 258 van de gedelegeerde verordening 2015/35 bevat aanvullende vereisten waaraan het governancestelsel moet voldoen zoals:

- effectieve besluitvormingsprocedures

- collectieve geschiktheid en individuele geschiktheid bestuur en intern toezicht
- interne regelingen, gedragsstandaarden en procedures die belangenverstremgeling voorkomen.

Wie - eigenaar van de evaluatie

De RvB en RvC bepalen de reikwijdte en frequentie van de evaluatie, waarbij ze rekening houden met de aard, omvang en complexiteit van de activiteiten, zowel op het niveau van individuele ondernemingen als op het niveau van de groep, en met de structuur van de groep.

De aanpak en resultaten van de evaluatie worden schriftelijk aan de RvB en RvC gerapporteerd, zodat zij zorgen dat vervolgacties worden genomen en vastgelegd.

Efficiënt - gebruik aanwezige informatie

De RvB en RvC kunnen bij het maken van het plan van aanpak voor de evaluatie putten uit bekende informatie over onderdelen van het governancestelsel in reeds aanwezige bronnen.

Bijvoorbeeld de jaarlijkse evaluatie op het beleid voor specifieke onderdelen van het governancestelsel, zoals het risicomanagementsysteem, de andere systemen voor de interne controle (compliance en actuarieel) en de interne audit, zouden input moeten leveren voor de evaluatie van het governancestelsel.

Voorbeelden van andere bronnen waar uit geput kan worden bij het bepalen van de reikwijdte en als input voor de evaluatie: het organogram; beschrijving governancestelsel; reglementen voor organen (bestuur en RvC), commissies en functies; interne beleidslijnen; notulen van bestuur, RvC en commissies; uitkomsten (uitwijk)testen; evaluaties na continuïteitsbedreigende situaties zoals brand, cyberaanslag, pandemie; rapportages externe accountant en toezichthouders; rechtszaken; uitkomsten (zelf) evaluaties; rootcause analyses van incidenten; notulen van vergaderingen van bestuur en RvC; functieprofielen; diversiteitsbeleid; successieplanning; bevindingen van externe accountant; meldingen klokkenluiders; analyses van proportionaliteit.

Wanneer – frequentie van de evaluatie

Het is wel denkbaar dat de verzekeraars in de hoogste impactklasse (I3) die frequentie op jaarlijks stellen, in I2 op tweejaarlijks en in I1 op driejaarlijks. Gezien het grote belang van een goed werkende governance en de evaluatie sinds 1 januari 2016 vereist is, verwacht DNB dat alle verzekeraars minstens 1 keer de evaluatie gedaan hebben en dat degenen die dat nog niet gedaan hebben het zo snel mogelijk in 2021 gaan doen.